

Behovsbeskrivning 2024/2025 Förskola och Grundskola

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN, ÖSTERSUNDS KOMMUN
PATRIC BERGSTRÖM, SYLVIA ECKERDAL

Innehållsförteckning

Behovsbeskrivning 2024 - en tid av osäkerheter	3
<i>Bakgrund</i>	3
<i>Syfte och inriktning</i>	3
<i>Sammanfattning</i>	4
Centrala Östersund	5
<i>Förskola</i>	6
<i>Grundskola</i>	7
Odensala	10
<i>Förskola</i>	10
<i>Grundskola</i>	11
Torvalla	13
<i>Förskola</i>	13
<i>Grundskola</i>	14
Frösön	16
<i>Förskola</i>	16
<i>Grundskola</i>	17
Brunflo	19
<i>Förskola</i>	19
<i>Grundskola</i>	20
Lit	22
<i>Förskola</i>	22
<i>Grundskola</i>	23
Fristående enheter	25
<i>Fristående förskolor, familjedaghem och pedagogisk omsorg</i>	25
<i>Grundskola</i>	25

Behovsbeskrivning 2024 - en tid av osäkerheter

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Östersund gav 2013-10-24 Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med strategiskt lokalnyttjande där kommunens översiktsplan och tillväxtplan skulle vara vägledande.

Kommunfullmäktige tog 2019-11-21 beslut om att tillsätta en fullmäktigeberedning, en partiövergripande grupp, för att bereda kommande skol- och förskolestrukturfrågor. Fullmäktigeberedningens syfte var att skapa politisk enighet kring den fysiska skolstrukturen för att ge förutsättningar för stabila och långsiktiga beslut. Den primära uppgiften var att hitta ramarna för en struktur som håller över tid. Kommunens skolstruktur behöver ha en långsiktig planering för minst 10 år framåt. I skolstrukturens slutrapport presenteras begrepp, definitioner och inriktningar som arbetats fram och som utgör grunden för kommande planering av skolor och förskolor.

Syfte och inriktning

Syftet med att arbeta fram ramar och målbilder för skol- och förskolestrukturen:

- Det bidrar till att frigöra resurser till pedagoger och undervisning, så att kvaliteten ökar och kan bidra till elevernas lärande.
- Det handlar om att ha en skolstruktur som dels klarar de demografiska förändringarna i kommunen, dels säkerställer att kommunen är rustad för en positiv utveckling där skola och förskola både möter och bidrar till tillväxt och befolkningsökning.
- Vägen framåt handlar om att åtgärda underhållsskulden och hantera de lär- och arbetsmiljöproblem som finns för barn, elever och personal.

Dessa tre punkter måste kalibreras mot kommunens möjligheter till investeringar, vilket har resulterat i en prioriterad åtgärdslista för grundskolan respektive förskolan.

Följande inriktningar lyfts fram som viktiga i skolstrukturens slutrapport och ger vägledning i kommande planering:

- Närhet
- Samlokaliserad förskola och skola som flexibel enhet
- Storlek på enheter
- Beläggningsgrad
- Socioekonomi
- Kök
- Dygnet runt-verksamhet
- Byggnaden
- Utemiljö

Sammanfattning

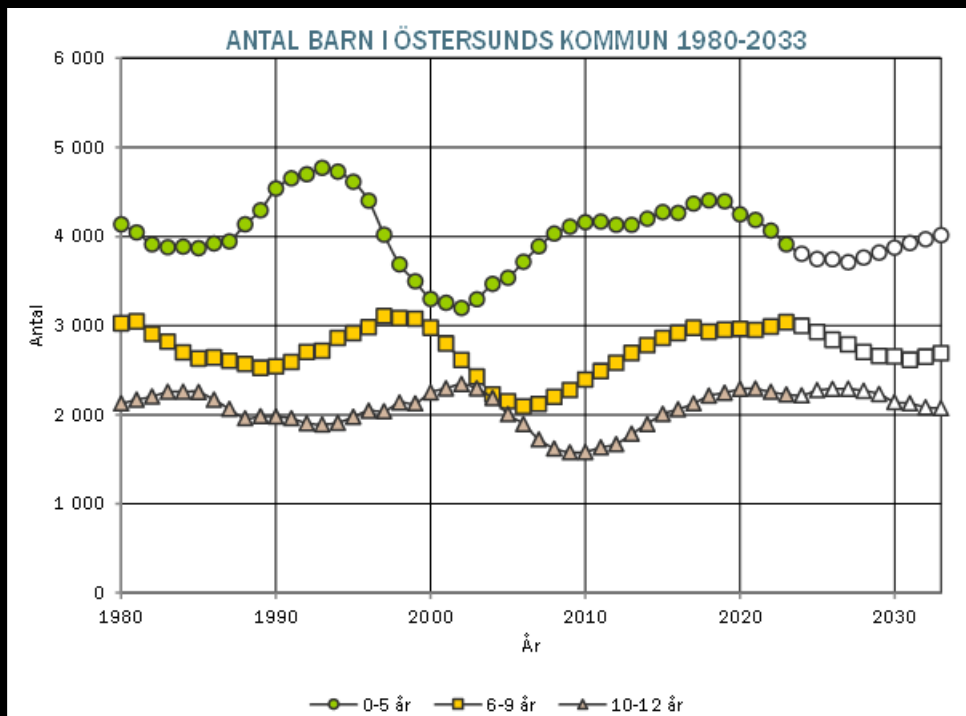
Behovsbeskrivningen har sin utgångspunkt i hur många barn och elever vi kommer att vara i Östersunds kommun om 10 år, det vill säga år 2033, och hur det påverkar behovet av förskole- och skollokaler.

Behovsbeskrivningen ska också säkerställa att Östersunds kommuns förskole- och skollokaler, i det längre perspektivet, ska klara en befolkningsökning kopplat till tillväxtmålet som anger att kommunen år 2040 har 75 000 invånare. Skulle tillväxtmålet skrivas ner eller förskjutas i tid så påverkas kapacitetsbehovet i förskolan och grundskolan. Detta måste noga bevakas och följas upp utifrån de kommande årens barn- och elevprognoser. En lägre befolkningsökning än den som är kopplad till tillväxtmålet kommer sannolikt att påverka målbilderna fram till år 2040 och även åren efter. Nuvarande tillväxtmål innebär dock att ytterligare ca 1000 förskolebarn och elever ska kunna beredas plats i kommunens lokaler jämfört med år 2024. Det är svårt att veta var dessa barn och elever kommer att vara folkbokförda. Om de idag kända byggplanerna går igenom så är det med stor sannolikhet främst Frösön och Centrala stan där tillväxten sker, men det spiller även över på övriga områden.

Grundmaterialet i denna planering är barn- och elevprognosen som är en fördjupad del av 2024 års befolkningsprognos. En prognos kan endast göras på fem år, de resterande åren kallas för trend. En prognos innehåller olika nivåer av osäkerheter och är absolut inte en sanning. Osäkerheterna ökar ju längre tidshorisonten är och den är som säkrast de första åren.

Östersunds kommun har de senaste åren haft en vikande tillväxt och minskad befolkningsökning jämfört med tidigare år. Enligt befolkningsprognosen fortsätter tillväxtkurvan nedåt under de närmsta åren. Antalet födda barn har minskat de senaste åren. Detta innebär att antalet förskolebarn och elever i kommunen minskar i förhållande till hur det ser ut idag. För förskolan minskar behovet av platser fram till år 2032 då kurvan vänder uppåt och behovet av platser ökar sedan kraftigt fram till år 2040. För grundskolan ser vi samma trend, men med ca 5 års förskjutning. Det betyder att behovet av platser minskar fram till 2037 för att sedan kraftigt öka fram till år 2040. Det innebär även att belastningen på våra förskole- och skollokaler minskar på kort sikt, för att sedan kraftigt öka fram till år 2040. Det är en stor utmaning som det behöver finnas en långsiktig plan för. Den planen bygger på fullmäktigeberedningens slutrapport där alla behov av åtgärder finns beskrivna. Slutrapporten behöver dock översättas till en realiseringsplan fram till år 2040. Det finns även stora brister i lär- och arbetsmiljöer i förskolor och skolor som behöver åtgärdas. Det tillfälligt minskade behovet skapar en möjlighet att göra åtgärder i förskole- och skolstrukturen under den här perioden. Det ställer också stora krav på framåtdrift för att säkerställa att alla barn och elever kan erbjudas plats år 2040 om tillväxtmålet ska kunna uppnås.

Befolkningsprognosen som kom under våren 2024 visar på en tillfälligt minskad tillväxt i åldrarna 1–15 år. Enligt 2024 års befolkningsprognos kommer antalet barn i åldrarna 6–15 år att **minska med 567 barn**, från 7544 barn år 2024 till 6977 barn år 2033, samtidigt som antalet barn i åldrarna 1–5 år, **ökar med 143 barn** från 3203 barn år 2024 till 3346 barn år 2033. Det innebär att antalet barn i åldrarna 6–15 år återigen kommer att öka efter år 2033.

Befolkningsprognosen har stämt väl in tidigare år. Det finns osäkerheter om den avstannande trenden håller i sig, eller om den är mer tillfällig. Detta behöver följas noga kommande år samtidigt som vi behöver vara beredda på att vi får en ökning framöver.

En utmaning för förskolan är att antalet barn i förskolan alltid varierar under ett läsår. I augusti och i början på hösten är antalet inskrivna barn få jämfört med februari till maj som är de månader som har störst antal inskrivna barn. Antalet platser behöver därför dimensioneras efter de månader då behovet är som störst i förskolan. För att kunna hantera snabba förändringar i demografi bedöms det som rimligt att även ha mellan 3–5 % luft i systemet, det vill säga ett visst antal tomma platser.

Centrala Östersund

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Mjölnergänd, Sjöängen, Stadsdel Norr, Solliden, Remonthagen, Jägarvallen, Astern, Balders Hage, Campus, Mosippan och Linnean. Totalt har området idag 11 förskolor och 966 platser.

På Remonthagen finns en avdelning, det vill säga 18 platser, till kommunens dygnet runt-verksamhet (nattis).

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. Enligt den senaste prognosen har området Centrala Östersund behov av 641 kommunala förskoleplatser år 2033.

Analys

På totalen visar prognosen att området Centrala Östersund har en marginell ökning av behovet av platser i förskolan år 2024 jämfört med år 2033. Mellan dessa år kommer dock antalet barn att sjunka under en period.

I området finns en rad olika stora förskolor samt en extern förhyrning. Den externa förhyrningen, Mjölnergänd, bedöms vara i bra skick med goda lär- och arbetsmiljöer.

Området Centrala Östersund står inför stora utmaningar då nya områden med byggnationer av bostäder planeras och staden både förtätas och utökas. Detta innebär att förskolor behöver planeras in i dessa områden så att kommande behov av förskoleplatser kan mötas. I Brittsbo förbereds för en framtida permanent förskola på platsen där Brittsbos tillfälliga paviljongförskola fanns. I kommande område Blomstergården avsätts mark för en förskola. I den södra delen av stan finns förvaltningen med i diskussioner gällande möjligheter för ny förskola.

Bedömning

Område Centrala planerar för tillväxt i området under förutsättning att nya områden växer upp och staden förtätas. Förskolor planeras in i nya bostadsområden för att kunna möta behov av förskoleplatser inom rimliga avstånd från dessa områden.

Idag hanterar vi överskottet av platser i centrala staden genom att stänga ner avdelningar på olika förskolor. Bedömningen är att förskolestrukturen i målbilden inte bör förändras ytterligare, då andra krav som närhet behöver tillgodoses. Krav på närhet mellan bostad och förskola är viktig för mindre barn och för att transporter inte ska öka i de centrala delarna. Överskottet av platser bör hanteras genom att stänga ner avdelningar på förskolor för att kunna möta svängningar av barnkullar under tidsperioden.

För att på sikt kunna **möta och bidra till tillväxt** behöver olika förberedelser göras:

- Planera för att kunna bygga en permanent förskola i området Brittsbo.

- Planera för en ny förskola i området Blomstergården när bostäder byggs.
- Planera för en ny förskola i området Storsjö Strand i takt med att området omvandlas till bostäder.

Målbild 2033 Centrala Östersund

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Sjöängen	120
Campus	72
Stadsdel Norr	72
Solliden	108
Remonthagen	108
Jägarvallen	108
Astern	72
Balders hage	54
Linnean	90
Mosippan	108
Totalt	912

Grundskola

Fakta

Skolorna i området är: Lugnvikskolan F-9, Norra skolan F-3, Fagervallsskolan F-6 och Parkskolan åk 4–9. Totala antalet grundskoleelever i kommunal skola i området läsåret 2024/2025 är 1267 stycken. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor läsåret 2024/2025 är 958 stycken. Högsta andelen elever går på Innovitaskolan, Prolympia och IES som även geografiskt finns i området.

Prognos

År 2033 har området Centrala Östersund ett prognosticerat behov av 1144 stycken *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 123 stycken elever. I området är det fortsatt en mycket hög andel av elever som väljer fristående skolor samt andra kommunala skolor/områden än de som finns i upptagningsområdet. År 2033 är det 1059 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 117 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Centrala Östersund.

Analys

Utifrån nuvarande kapacitetsbedömningar kommer skolorna i området att kunna hantera behoven av elevplatser, fram till 2033.

En stor utmaning för området är att en hög andel elever fortfarande väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet (där eleven är folkbokförd). Eleverna väljer i högre grad fristående skolor, 958 stycken år 2024 och 144 elever väljer andra kommunala skolor i andra

områden. I elevprognosen för 2033 skrivs dessa elever fram utifrån ett teoretiskt och matematiskt perspektiv, dvs att det förväntas att eleverna även i framtiden kommer procentuellt att välja likadant. I elevprognosen väntas 1059 stycken elever år 2033 att välja andra kommunala skolor eller fristående. Det är dock en minskning jämfört med tidigare prognoser.

Området Centrala Östersund skiljer sig markant från andra områden i kommunen när det gäller dessa elever, och i analysen kan man ställa sig frågan ”varför” det ser ut så här i Centrala Östersund och kommer trenden att hålla i sig? Några saker som är värda att lyfta fram är att:

- I området finns de tre största fristående skolorna, Prolympia, Friggaskolan och Internationella engelska skolan (IES). Eftersom skolorna ligger inom det aktuella området, ser troligtvis elever och vårdnadshavare detta som ett naturligt val av skola då de geografiskt ligger i dess närhet.
- Vi ser sedan tidigare analyser att vårdnadshavare väljer att flytta ut från området då eleven gått de 3–5 första skolåren. Detta kan ses som en naturlig förflyttning från ett mindre boende centralt, till bostadsområden med radhus och/eller villor.
- Vi ser tydliga mönster/skillnader kring föräldrars utbildningsbakgrund och socioekonomiska bakgrund i upptagningsområdena, vilket lika tydligt visar sig i valet av skola. Detta får också långtgående konsekvenser när det gäller kunskapsresultat och gymnasiebehörighet.
- Vi ser dock att ett större antal elever än tidigare väljer att söka sig tillbaka till våra kommunala skolor från de fristående skolorna. Den här trenden ser ut att hålla i sig.

Bedömning

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna i lär- och arbetsmiljön på Norra skolan bedöms dock vara så pass stora att större åtgärder behöver genomföras enligt plan.

Internationella engelska skolans tidigare tankar på att utöka sina elevplatser i centrala staden blir inte av. Optionen att kunna växa i Palmcrantzskolan gamla lokaler nyttjades inte. Det innebär, med största säkerhet, att andelen elever som i fortsättningen väljer friskolor inte kommer att öka enligt tidigare framskrivning och det behöver Barn- och utbildningsförvaltningen kunna hantera och flexibelt planera för. I bedömningen kring denna grupp av elever behöver vi också fördjupa analysen vad som demografiskt händer då vi utökar samt förnyar våra egna kommunala skolor. Här ser vi redan idag att vi har fler elever inskrivna i våra kommunala skolor under 2024 än vad föregående elevprognos förutspådde.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Norra skolan åtgärdas enligt plan under år 2025 utifrån brister i lär- och arbetsmiljön. Främst är det den otillräckliga ventilationen och de stora bristerna kopplat till trafiksituationen som måste åtgärdas. I samband med detta görs även vissa verksamhetsanpassningar
- Genomföra den planerade flytten av åk 4–6 från Fagervallsskolan till Parkskolan för att tillskapa fler elevplatser åk F-3 i Centrala Östersund.
- Fortsätta utreda möjligheterna att vid behov och ytterligare tillväxt i Centrala Östersund bygga en ny skola på Blomstergården.

Målbild 2033 Centrala Östersund

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Lugnviksskolan	F-9	500	2	20	
Parkskolan	4-9	525	2-4	21	
Fagervallskolan	F-3	300	3	12	
Norra skolan	F-3	200	2	8	

Odensala

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Stallet, Bäckén och Lillsjön. Totalt har området idag 3 förskolor och 252 platser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2033 har området Odensala behov av 195 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Odensala har ett relativt likvärdigt behov av antalet platser i förskolan åren 2024 och år 2033. Mellan dessa år kommer antalet barn att vara konstant.

Förskolan Bäckén behöver byggas om ihop med Tavelbäcksskolan för att säkerställa goda lär- och arbetsmiljöer. Idag har både skolan och förskolan tillfälliga hyrmoduler och avtalen på dessa kan vid behov förlängas eller avslutas. Förskolan har idag 72 platser, varav modulen står för 40 platser. Bäckéns förskola är en strategiskt viktig förskola som ligger geografiskt rätt i området.

Området vid Lillsjöns centrum bedöms kunna växa framöver och området kan då behöva en ny förskola.

Bedömning

Område Odensala planerar för tillväxt i området under förutsättning att nya områden växer upp kring Lillsjöns centrum. Ny förskola planeras in i kommande bostadsområde för att kunna möta behov av förskoleplatser inom rimliga avstånd från detta område.

För att **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Bäckéns förskola behöver på sikt byggas om för att permanenta dagens 72 platser. I väntan på om- och tillbyggnation kan den hyrda paviljongen behöva avetableras. Planering behöver ske parallellt med en planerad ombyggnad av Tavelbäcksskolan, så att förskola och skola samlokaliseras på ett effektivare sätt än idag. Denna strategiskt viktiga förskola bör prioriteras före tillskapandet av nya förskolor i området.
- Planera för framtida behov av en ny förskola i växande område runt Lillsjö centrum.

Målbild 2033 Odensala

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Lillsjön	108
Stallet	72
Bäcken	32
Totalt	212

Grundskola

Fakta

Område Odensala har två stycken skolor, Odensalaskolan åk F-9 och Tavelbäcksskolan åk F-6. Totala antalet grundskoleelever i kommunal skola i området läsåret 2024/2025 är 905 stycken. Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor läsåret 2024/2025 är 54 stycken.

Odensalaskolan inrymmer dessutom Anpassad grundskola åk F-9. Totala antalet elever inskrivna i anpassad grundskola är 101 stycken varav 7 stycken kommer från andra kommuner

Prognos

År 2033 har området Odensala ett prognosticerat behov av 844 *kommunala* elevplatser i grundskolan. Det är en minskning med 61 stycken elever. År 2033 är det 104 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 199 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Odensala. När det gäller den anpassade grundskolan så finns det ingen prognos men trenden är att elevantalet ökar något för varje år.

Analys

Utifrån nuvarande kapacitetsbedömningar kommer skolorna i området att kunna hantera behoven av elevplatser, fram till 2033. Tavelbäcksskolan har dock stora brister när det gäller lär- och arbetsmiljön som kommer att behöva åtgärdas under den perioden.

Bedömning för område Odensala

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna i lär- och arbetsmiljön på Tavelbäcksskolan bedöms dock vara så pass stora att större åtgärder kommer att behöva genomföras i närtid.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Minska antalet paralleller i grundskolan på Odensalaskolan åk 7–9 från 4 st till 3 st. Detta för att kunna möta behoven av ytterligare lokaler för en stadigt växande anpassad grundskola. Förändringen pågår och kommer att vara helt genomförd inför läsåret 2026/27!
- Tavelbäcksskolan: Planera och genomföra en om- och tillbyggnad för att bli en F-6 skola med 2 paralleller i attraktiva och ändamålsenliga lokaler. Samlokaliseras med förskolan Bäcken.

Målbild 2033 Odensala

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Odensalaskolan	F-9	575	2 paralleller åk F-6 3 paralleller åk 7-9	23	+ Anpassad grundskola åk F-9 ca 110 elever
Tavelbäcksskolan	F-6	350	2	14	+ Förskola

Torvalla

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Blåhammaren, Lillfjället, Ottfjället, Smörkransen, Jägargården, Skogsgården, Kronan och Kärven. Totalt har området idag 8 förskolor och 468 platser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2033 har området Torvalla behov av 359 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Torvalla har ett något ökande behov av antalet platser i förskolan åren 2024 och år 2033. Mellan dessa år kommer antalet barn att sjunka något.

Det har byggts en ny förskola i området, Storfjället, som ska ersätta de nuvarande förskolorna Ottfjället och Smörkransen. Även den samiska förskolan Miesieh ska flytta från Lövsta till Storfjället.

Blåhammaren har möjlighet att byggas ut i framtiden om behov finns.

I dagsläget ser vi att det finns utmaningar med ventilationen i de äldre förskolorna och den faktiska kapaciteten är därför relativ i väntan på åtgärder. Alla platser kan inte tas i anspråk innan åtgärder är utförda och Blåhammaren kan komma att utgöra evakueringsförskola för dessa förskolor.

Bedömning

Område Torvalla planerar för tillväxt i området under förutsättning att nya områden växer upp och staden förtätas.

För att **möta och bidra** till tillväxt i området behöver åtgärder genomföras:

- Planera för att Blåhammaren kan byggas ut om behov finns.

Målbild 2033 Torvalla

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Lillfjället	72
Storfjället	144
Skogsgården	72
Jägargården	54
Kärven	72
Kronan	72
Totalt	486

Grundskola

Fakta

Område Torvalla har fyra stycken skolor, Fjällängskolan F-6, Mimergården F-6, Ängsmogården F-6 och Torvallaskolan åk 7–9. Totala antalet elever 2024/2025 är 877 elever. Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 163 stycken.

Prognos

År 2033 har området Torvalla ett prognosticerat behov av 801 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 76 stycken elever. År 2033 är det 379 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 66 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Torvalla

Analys

Område Torvalla har en förhållandevis låg tillväxt. Området har en hög andel elever som idag och framåt, enligt prognos, väljer att gå på andra skolor än den som finns i området. Mönstret i skolområdet är att man som elev och vårdnadshavare vanligtvis väljer någon av de F-6 skolor som finns i närheten av bostaden i de yngre åldrarna. När eleven sedan ska byta skola mellan åk 6 och åk 7 väljer däremot en högre andel elever andra kommunala skolor eller fristående alternativ. Området kommer därför fortsatt att ha en överkapacitet av skollokaler.

Området har vissa brister i lär- och arbetsmiljöerna. Torvallaskolan har problem med en underdimensionerad ventilationsanläggning som behöver åtgärdas. Fjällängskolan har brister avseende entréer, kapprum och klassrum för eleverna. Det finns även brister avseende personalytor såsom arbetsplatser, elevhälsoutrymmen samt konferensrum. Mimerskolan har brister avseende ex. avsaknad av matsal, för få toaletter, brist på arbetsplatser för personal. Ängsmogården har för få klassrum för att fullt ut kunna vara en åk F-6 skola med 2 paralleller.

Bedömning för område Torvalla

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna när det gäller ventilationen på Torvallaskolan bedöms dock vara så stora att de måste åtgärdas i närtid för att klara behovet av elevplatser för åk 7–9 i området.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Bristerna gällande den underdimensionerade ventilationsanläggningen på Torvallaskolan måste åtgärdas i närtid
- Mimergården: Planera en om- och tillbyggnad för att långsiktigt vara en åk F-6 skola med 2 paralleller.
- Fjällängsskolan: Planera en om- och tillbyggnad för att långsiktigt vara en åk F-6 skola med 2 paralleller.
- Ängsmogården: Planera en om- och tillbyggnad för att långsiktigt kunna bli en åk F-6 skola med 2 paralleller. Utreda vad som sker med fritidsgården på Ängsmogården eftersom det påverkar behovet av ev. tillbyggnad.

Målbild 2033 Torvalla

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Torvallaskolan	7-9	300	4	12	
Ängsmogården	F-6	300	1-2	12	
Fjällängsskolan	F-6	350	2	14	Paviljong
Mimergården	F-6	350	2	14	

Frösön

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Frösödal, Lövsta, Östberget, Rådmansparken, Videgården, Önegården och Orrvikens förskola. Området har totalt 7 förskolor med 570 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2033 har området Frösön behov av 421 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Frösön har det största ökande behovet av antalet platser i förskolan åren 2024 och år 2033. Mellan dessa år kommer dock antalet barn att sjunka.

Strategiskt viktiga förskolor är Lövsta och Frösödals förskolor, då deras storlek och geografiska placering bedöms som mycket viktiga. Lövsta förskola är relativt nybyggd och kan hantera antalet förskoleplatser på ett flexibelt sätt. Frösödals förskola behöver kunna möta behovet av platser från bostadsområden på Annersia fram tills att området kan försörja en egen förskola.

En utmaning i det strategiska arbetet gällande Frösön är de byggnadsplaner som finns på, eller i anslutning till, Frösön. Det är framför allt tre områden som det är intressanta att bevaka utvecklingen av; Frösö Park, Frösö Zoo och Knytta. Om dessa områden börjar växa behöver Frösöns förskolestruktur ses över. Även utvecklingen av byggplaner på Annersia behöver följas för att planera behovet av förskoleplatser i nya områden eller vid förtätning av befintliga bostadsområden.

Bedömning

Område Brunflo planerar för tillväxt i området under förutsättning att nya områden växer upp och även Frösön förtätas. Förskolor planeras in i nya bostadsområden för att kunna möta behov av förskoleplatser inom rimliga avstånd från dessa områden.

För att över tid **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Planera för att Frösödals förskola ska kunna byggas ut när behov finns.
- Förskolestrukturen behöver nog följa skolstrukturen så att det totala behovet av barn- och elevplatser hanteras på bästa sätt.

Målbild 2033 Frösön

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Lövsta	144
Rådmansparken	72
Frösödal	54
Önegården	72
Videgården	72
Orrviken	66
Totalt	480

Grundskola

Fakta

Område Frösön har fyra stycken skolor. Vallaskolan F-9, Östbergskolan åk 4–9, Arnljotskolan F-3 och Orrvikens skola F-6. Totala antalet grundskoleelever i området läsåret 2024/2025 är 1344 stycken. Det finns två fristående skolor i området, Böle skola och Vidarskolan. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 396 stycken.

Prognos

År 2033 har området Frösön ett prognosticerat behov av 1215 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 129 stycken elever. År 2033 är det 432 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 76 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Frösön

Analys

Område Frösön kommer enligt prognos att minska fram till 2033. Noterbart här är att området har en hög andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. För område Frösön finns det flera olika typer av utmaningar framåt. Kommunens övergripande inriktning är att vi ska äga våra egna lokaler, vilket på sikt innebär att vi behöver flytta F-3 verksamheten från Arnljotskolan tillbaka till Östbergskolan. Vallaskolan och Östbergskolan får då en sammanhållen F- 9 verksamhet och stadieindelningar enligt gällande styrdokument med 2 paralleller i åk F-6 och 4 paralleller i åk 7–9. Dessa skolor kommer dock inte att kunna inrymma alla elever i område Frösön. Både Vallaskolan och Östbergsskolan har paviljonger med tillfälliga bygglov som löper ut under tidsperioden. En ny skola för åk F-6 planeras att placeras i anslutning till Lövsta IP. Den nya skolan kommer att användas som evakueringslokal vid de planerade ombyggnationerna av Vallaskolan och Östbergsskolan innan skolan blir en egen juridisk enhet. När det gäller brister i lär- och arbetsmiljöerna så har både Vallaskolan och Östbergsskolan stora utmaningar. Båda skolorna har stora brister avseende ljudmiljö och luftkvalité. Dessutom finns brister kring elevtoaletter, gemensamma elevytor (entréer, kapprum, pausutrymmen, gruppum, matsalar etc.). Även en del personalytor har brister i form av begränsad tillgång på samtalsrum och arbetsplatser. Byggnadstekniskt har byggnaderna också stora utmaningar då bäst före datumet gått ut för i princip samtliga byggnadsdelar och installationer.

En sista utmaning i det strategiska arbetet för området är att följa och parera för de byggplaner som finns på, eller i anslutning till Frösön. Det är framför allt Frösö Park, Frösö Zoo, Lillberget och Annersia som direkt kan komma att påverka skolstrukturen i området. Både Vallaskolan och den nya skolan på Lövsta planeras så att de kan växa, byggas ut, vid behov.

Bedömning

Bedömningen är att vi på kort sikt klarar **att möta tillväxten**. Däremot kommer vi inte på längre sikt klara av att möta och **bidra till tillväxt** om vi inte bygger en ny skola någonstans i område Frösön.

För att möta och bidra till tillväxt behöver en rad olika planeringar och åtgärder genomföras:

- Projektera och enligt plan bygga en ny skola åk F-6 med 2 paralleller med möjlighet att växa med ytterligare 1 parallell i åk F-6 i anslutning till Lövsta IP.
- Projektera och enligt plan bygga om Vallaskolan så att den blir en åk F-9 skola med 2 paralleller åk F-6 och 4 paralleller åk 7-9. Planera för en etapp 2 som möjliggör för skolan att växa med ytterligare 1 parallell åk F-9.
- Projektera och säkerställa att Östbergsskolan kan bli en åk F-9 skola med 2 paralleller åk F-6 och 4 paralleller åk 7-9.
- Bevaka och aktivt arbeta med andra förvaltningar kring exploateringsplanerna för området.

Målbild 2033 Frösön

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Vallaskolan	F-9	650 900	2-4 3-5	26 36	
Östberg skolan	F-9	650	2-4	26	
Ny skola (Lövsta)	F-6	350 525	2 3	14 21	
Orrvikens skola	F-6	175	1	7	

Brunflo

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Miklagård, Sörgård, Backen, Dungen, Storviken, Marieby, Tandsbyn och Trollåsen. Området har totalt 8 förskolor med 421 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2033 har område Brunflo behov av 253 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Brunflo har ett minskat behov av antalet platser i förskolan åren 2024 och år 2033. Mellan dessa år kommer antalet barn att sjunka.

För att få en likvärdig struktur i området behöver vi skilja på förskolorna i Brunflo tätort och förskolorna i glesbygd. Området Brunflo behöver samplaneras med den strategiska förskole- och skolplaneringen för både landsbygd och centrala delar. Åtgärderna för skolan är bara möjliga om förskolan kan flytta sin verksamhet. För förskolans del är det strategiskt viktigt att det finns en förskola på båda sidorna om E14, för att uppfylla närhetsprincipen.

Bedömning

Område Brunflo planerar för tillväxt i området under förutsättning att förskolorna samplaneras med den strategiska skolplaneringen.

För att över tid **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Planera för en sammanslagning av Storvikens förskola och Sörgårds förskola på en av platserna. Detta planeras i samråd med den strategiska skolplaneringen.
- Utredda var förskoleplatser i centrala Brunflo bäst placeras.

Målbild 2033 Brunflo

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Dungen	36
Sörgård/Storviken	108
Miklagård	72
Tandsbyn	50
Trollåsen	35
Marieby	66
Totalt	367

Grundskola

Fakta

Område Brunflo har sex skolor. Fåker skola F-6, Marieby skola F-6, Ångsta skola F-6, Sörgårdsskolan F-3, Storvikens skola F-3 och Kastalskolan åk 4–9.

Totala antalet grundskolelever i området läsåret 2024/2025 är 865 stycken. Det finns inga fristående skolor i området

Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 81 stycken.

Prognos

År 2033 har området Brunflo ett prognosticerat behov av 799 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 66 elever. År 2033 är det 162 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 39 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Brunflo

Analys

Område Brunflo har ingen tillväxt under perioden. Området har också en låg andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. Förklaringen kan vara att området ligger utanför tätorten Östersund vilket gör att vårdnadshavare/elever i huvudsak väljer skolor som finns i närområdet. Analysen för område Brunflo behöver göras utifrån flera perspektiv. Området har många landsbygdsskolor som gör att analysen behöver göras för tätort respektive glesbygd. En helhetsbild över området behövs för att strategiskt ta fram åtgärder i rätt tid.

Bedömning

Bedömningen är att område Brunflo **klarar att möta men inte bidra till tillväxt**. Området har ingen tillväxt under prognosperioden men har generellt mycket stora brister i lär- och arbetsmiljöerna. Bristerna i lär- och arbetsmiljöerna är en mycket stor utmaning för området och behöver åtgärdas för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever i området. Det kommer sannolikt att saknas elevplatser i åk 4–9 då Kastalskolan under den här tidsperioden riskerar att gå i taket.

För att kunna **möta och bidra till tillväxt** behöver olika utredningar och förslag arbetas fram:

- Planera för en sammanslagning av Storvikens skolans åk F-3 och Sörgårdsskolans åk F-3 på en av skolorna. Planera för en om- och tillbyggnad i två etapper i form av ett grundscenario och ett expansionsscenario. Förstudien ska också se över möjligheten att samlokalisera tillsammans med en förskola.
- Projektera och bygga om Marieby skola så att den permanent blir till en skola för åk F-6.
- Planera för en långsiktig om- och tillbyggnad av Kastalskolan så att den inrymmer en 4 parallellig åk 4–9 skola. Utredda när i tid Kastalskolan går i taket.

Målbild 2033 Brunflo

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Sörgård/ Storviken	F-3	300	3	12	
		400	4	16	
Marieby	F-6	175	7	7	Paviljong
Kastalskolan	4-9	600	4	24	
Tandsbyn	F-6	150	1	7	
Fåker	F-3	50	1	2	

Lit

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Skogsglántan, Solbacken, Treälven och Bringåsen. I Lillsjöhögen finns det pedagogisk omsorg i kommunal regi.

Området har totalt 4 förskolor med 226 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2033 har område Lit behov av 200 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Lit har ett relativt konstant behov av platser i förskolan åren 2024 och år 2033. Mellan dessa år kommer antalet barn att sjunka.

Vi ser att kön till Treälvens förskola växer med jämna mellanrum och att nuvarande lokaler är nära på fulla. I området Litet finns en begränsad möjlighet till att utöka antalet platser på rätt geografisk plats.

I Häggenås är Skogsglántans förskola strategiskt viktig då den har de bästa förutsättningarna för att bedriva verksamheten med hög kvalitet.

Bedömning

Område Lit planerar för tillväxt i området under förutsättning att det finns möjligheter för om- och tillbyggnation av skolan och förskolorna i Häggenås. Dessa åtgärder bedöms bidra till tillväxt då området får en mer attraktiv och ändamålsenlig förskola.

För att över tid **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Planera för att Häggenås skola samlokaliseras med Skogsglántans förskola genom en om- och tillbyggnation. Därigenom flyttas förskolan Solbacken in i Skogsglántans nya lokaler.

Målbild 2033 Lit

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2033.

Förskola	Antal platser 2033
Treälven	126
Skogsglántan (inkl. Solbacken)	70
Bringåsen	30
Totalt	226

Grundskola

Fakta

Området Lit har tre skolor i området. Bringåsen skola F-6, Häggenås skola F-6 och Treälvsskolan F-9. Totala antalet elever i området läsåret 2023/2024 är 494 stycken. Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 36 stycken.

Prognos

År 2033 har området Lit ett prognosticerat behov av 474 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 20 elever. År 2033 är det 63 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 16 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Lit

Analys

Område Lit har ingen tillväxt. Området har en låg andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. Precis som område Brunflo kan förklaringen vara att skolorna i område Lit ligger utanför tätorten Östersund, vilket gör att vårdnadshavare/elever i huvudsak väljer en skola som finns i närområdet. Alla tre skolor fungerar också som "Skolan mitt i byn" där skolan har en central geografisk placering. Skolorna är viktiga utifrån de tendenser vi ser hur vårdnadshavare/elever väljer skola, dvs man väljer en skola som finns i närområdet. De åtgärder som kommer föreslås för dessa skolor är nästan uteslutande åtgärder utifrån brister i lär- och arbetsmiljöerna.

Det behövs understrykas att ambitionsnivåerna kring attraktiva och ändamålsenliga lär- och arbetsmiljöer även gäller när området inte har någon elevökning. I fördjupade analyser är det viktigt att fokusera mer på den enskilda skolan då skolorna geografiskt längre ifrån varandra jämfört med stadsdelarna i Östersund. Det är inte säkert att en helhetsbild över området stämmer överens med hur det är på den enskilda skolan när det är frågan om elevvolym och stadieindelningar.

Brister i lär- och arbetsmiljöerna gäller framför allt skolorna i Lit och Häggenås. Båda skolorna har stora brister avseende ljudmiljö och luftkvalité. Dessutom finns brister kring elevtoaletter, gemensamma elevytor (entréer, kapprum, pausutrymmen, gruppum, matsalar etc.). Även en del personalytor har brister i form av begränsad tillgång på samtalsrum och arbetsplatser. Bringåsens skola har relativt få brister utifrån en om- och tillbyggnation för ett antal år sedan.

Bedömning

Bedömningen är att område Lit **klarar att möta men inte bidra till tillväxt**. Området har ingen tillväxt under prognosperioden men har brister i lär- och arbetsmiljöerna. Just bristerna i lär- och arbetsmiljöerna är en stor utmaning för området och behövs åtgärdas för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever i området. I målbilden kan vi inte följa gällande inriktningar då elevvolymen i varje årskurs är för litet. Möjligheten att ha åldershomogena grupper finns men det förutsätter att lokalerna anpassas.

För att kunna **bidra till tillväxt** behöver olika utredningar och förslag arbetas fram:

- Genomföra den planerade ombyggnationen av Treälven inför HT-26
- Genomföra om- och tillbyggnad av Häggenås skola enligt plan så att skolan blir en åk F-6 skola för ca 150 elever i attraktiva och ändamålsenliga lokaler. Detta samlokaliseras tillsammans med utökning av antalet förskoleplatser på Skogsgläntans förskola

Målbild Lit 2033

Målbilden bygger på prognosen 2024 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Antal paralleller	Behov klassrum	Övrigt
Treälven	F-9	500	1-2	18-20	
Bringåsen	F-6	80	1	4	
Häggenås	F-6	150	1	7	

Fristående enheter

Fristående förskolor, familjedaghem och pedagogisk omsorg

Fakta

De fristående förskolorna i Östersund är: Bikupan, Emanuel Frösön, Emanuel Östersund, Fröhuset, Guldkusten, Humlan Samhällskooperativ, Kids Östersund, Knallhatten kooperativ, Litsongan kooperativ, Solen kooperativ, Solskatten, Strandlyckan, Trollmax kooperativ och Tummelisa kooperativ. Det finns 14 fristående och antalet platser är 432.

Familjedaghem är: Ek o lek barnomsorg AB med 12 platser.

Annan fristående pedagogisk omsorg är: Humlan APO med 10 platser.

Annan kommunal pedagogisk omsorg är: Lillsjöhögen med 11 platser.

Analys

Prognoser och bedömningar kring antalet förskoleplatser avseende fristående förskoleverksamheter är osäkra. Avstämningar görs två gånger per år av sakkunnig. Trenden följer den kommunala utvecklingen vilket medför en minskning av förskoleplatser och pedagogisk omsorg på de fristående enheterna. Mindre enheter är mer sårbara och har svårt att få till en hållbar och lönsam verksamhet.

Fristående skolor

Grundskola

Fakta

De fristående grundskolorna i Östersunds Kommun är Internationella Engelska skolan, Prolympia, Innovitaskolan Östersund, Böle Byskola och Östersunds Waldorfskola.

Analys

Höstterminen 2024 var totalt 1651 elever inskrivna i någon av de fristående grundskolorna. Vårterminen 2024 var motsvarande siffra 1658 elever. Det innebär en minskning med 7 elever under året.

Prognosen och bedömningen kring antalet inskrivna elever i fristående grundskola under den kommande 10-årsperioden är svårt att förutse. Under de senaste 5 åren har antalet elever som är inskrivna i fristående grundskola ökat och det hänger främst ihop med Internationella engelska skolans etablering. Under läsåret 2023/24 minskade antalet inskrivna elever i fristående grundskola. Den trenden håller i sig under läsåret 2024/25 även om det inte rör sig om så många elever. En rimlig bedömning är därför att antalet elever som är inskrivna i fristående grundskola kommer att ligga ungefär på dagens nivå. Detta eftersom det inte finns några kända planer på att någon av de befintliga skolorna kommer att utöka sitt elevantal eller att någon ny fristående grundskola planerar att etablera sig i Östersunds

kommun. Skulle andelen elever i fristående skola, av någon anledning, minska ytterligare så innebär det med automatik fler elever i våra kommunala skolor.